

[Geert-Jørgensen.]

Fattigloven af 1891 paabyder, er tunge og haarde nok for de Mennesker, der er inde under den.

For det første mister man Stemme- og Valgret til Stat og Kommune, man er under Fattigvæsenets Tilsyn, man kan af Opholdskommunen hjemsendes til Forsørgelseskommunen, og denne kan kræve Hjemsendelse, den fattigunderstøttedes Ejendele kan registreres af Fattigvæsenet, han har altid Pligt til at erstatte modtagen Hjælp, naar han kan, men har ikke Ret til at gifte sig, før Hjælpen er tilbagebetalt eller eftergivet, Erhvervelse af Forsørgelsesret i Kommunen afbrydes, man kan ikke faa Aldersrente, man kan ikke faa Hjælp af Hjælpekassen, Enken kan ikke faa Hjælp efter Enkebørnsloven, man kan ikke faa Hjælp af Arbejdsløshedskassen, og man kan ikke blive Stats-husmand.

Det er ret betydelige Byrder, der her i Kraft af Fattigloven af 1891 lægges paa de Mennesker, der kommer ind under den, og hvis det var Mennesker, der selv kunde gøre for, at de kom ind under Fattigvæsenet, ja, saa var der vel ikke noget at sige til det, men det kan ikke bestrides, at Samfundsforholdene har artet sig saadan, at man uskyldigt kan komme ind under Fattigvæsenet.

Op idet man kommer ind under Fattigvæsenet, faar man for det første i vore Dage straks en Plet paa sig, man regnes ligesom for lidt af Samfundets Udskud. Det ydmyger og piner en Stund, indtil Vanen har sløvet vedkommendes Sind og deres Karakter som Menneske er forringet; Selvhjælps-trangen svækkes i Almindelighed i betydelig Grad, og dette Knæk forplanter sig ofte til den kommende Slægt, ofte i tredie og fjerde Led, hvad Fattigstatistikken i høj Grad vidner om. Man vil gennem Fattigstatistikken kunne paavise, at naar en Familie først er kommet ind under Fattigvæsenet, kommer Børnene der ogsaa og Børnebørnene, og saa kan man følge dem baade i tredie og fjerde Led og længere. Det vil sige, at hele Slægten har faaet et betydeligt Knæk.

Nu er det i høj Grad betænkeligt, at de fattigunderstøttedes Tal stiger ganske betydeligt her i Landet. I 1926 fandtes der 41 996 fattigunderstøttede med Fattighjælps Virkninger, men i 1927 45 870. Det bliver en Stigning i et Aar paa 3 874. I 1928 opgiver Statistisk Departement Antallet til 54 122; det er en Stigning paa 8 252, hvilket i væsentlig Grad skyldes Bortfald af den ekstraordinære Arbejdsløshedstøttelse.

I 1929 opgives Tallet til 63 133, altsaa en ganske betydelig Stigning.

Det er dem, der har faaet Fattighjælp med Fattighjælps Virkninger. Tager man dem, der har faaet Hjælp efter Fattigloven af 1891 uden Fattighjælps Virkninger, har man naturligvis ganske andre Tal. I 1925—26 udgjorde disse 82 621, i 1926—27 udgjorde de 90 000, men i Aaret 1927—28 udgjorde de 103 284, altsaa en ganske betydelig Stigning, og for 1929 er Tallet opgivet til 111 163 eller en Stigning fra det foregaaende Aar paa 7 879.

Denne Bevægelse er i høj Grad betænkelig, ikke mindst naar man tager i Betragtning, at under det offentlige Fattigvæsen befandt sig i 1928—29 31 312 Børn, altsaa Børn af Forældre, som er under det offentlige Fattigvæsen. Der er ikke Tvivl om, at en stor Del af disse 31 000 Børn, hvis Forældre er under offentlig Fattigforsørgelse, derigennem faar et Knæk, som de ganske simpelt aldrig forvinder.

Den samlede Udgift herved androg i 1924 21 Mill. Kr. Denne Udgift er steget ganske overordentlig i Aarens Løb og opgives for Aaret 1928—29 til 37—38 Mill. Kr.

Den Bestræbelse, som den højtærede Socialminister gennem sit Lovforslag om offentlig Forsorg giver Udtryk for: At holde saa mange som muligt udenfor det offentlige Fattigvæsen, denne Bestræbelse har i alt Fald Retsforbundets fulde Sympati, ikke — lad mig sige det igen —, ikke fordi vi praler med Sympati for de fattige — Sympati og Antipati har ikke saa forfærdelig meget at gøre med Lovgivningen —, nej, men ganske simpelt, fordi det er socialøkonomisk rigtigt og ret, og ogsaa, fordi det betyder Redning af Menneskeværdier, og Menneskeværdier betyder nu en Gang meget, meget mere, end om der kan spares nogle Penge hist og her.

Jeg ved nok, at der er dem, der har Betæneligheder i Retning af, at hvis alle disse Mennesker holdes udenfor det offentlige Fattigvæsen, saa vil Socialdemokratiet faa en hel Del Stemmer. Dette er vist ogsaa sandsynligt. Om det er det, der ligger bagved som et Biformaal med Forslagene, det tør jeg ikke sige noget om, jeg skal ikke her tale om noget, jeg ikke ved, men der er andre, der siger det, og jeg tror ogsaa, det er rigtigt. Men for os Retsforbundsfolk spiller det ikke nogen Rolle; det, det gælder om her, det er: hvad er ret og rigtigt, hvad er godt og fornuftigt? Saa maa de Stemmer falde der, hvor de vil, det kan vi ikke tage noget som helst Hensyn til, og derfor udtaler vi altsaa vor Velvillie overfor disse